

แถมหน้าต่าง บ้านทุกชั้น

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 12
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
บริบทพื้นที่	1
กระทรวง พม.ใส่ใจผู้สูงอายุ	3
รู้จักบ้านทักษิณ	5
โครงสร้างองค์กร	7
งบประมาณ	8
รูปแบบการให้บริการ	10
บ้านทักษิณ...สู่ความเป็นเลิศ	19
-ด้านการจัดสวัสดิการสังคม	19
-ด้านการบูรณาการหน่วยงานและภาคีเครือข่าย	20
-ด้านศูนย์ข้อมูล	21
ปัจจัยความสำเร็จ	22
-มุมมอง..ผู้บริหาร	22
-ด้านการบริหารงาน	23
มุมมอง...บุคลากร	24
มุมมอง..ผู้รับบริการ	26
การบริหาร...ด้านพัฒนาผู้รับบริการ	28
ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงาน	29

คำนำ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 12 มีบทบาทภารกิจส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการ องค์กรความรู้ ข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งการถอดบทเรียนเป็นภารกิจหนึ่งของหน่วยงาน ที่จะได้นำองค์ความรู้จากการถอดบทเรียน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่หน่วยงานในเขตพื้นที่รับผิดชอบและภาคีเครือข่าย

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักขิณ เป็นหน่วยงานที่มีความเป็นเลิศด้านการพัฒนาสังคม ให้การอุปการะผู้สูงอายุที่ขาดคนดูแล เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในพื้นที่และภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงาน **“ช่วยเขา เพื่อให้เขา ช่วยเหลือตัวเองได้”**

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 12 ได้ถอดบทเรียนปัจจัยความสำเร็จของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักขิณ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานและภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนาสังคมต่อไป

กรกฎาคม 2561

บริบทพื้นที่

คำว่า ยะลา มาจากภาษาพื้นเมืองเดิมว่า ยะลอ ซึ่งแปลว่า "แห" เป็นเมืองชายแดนภาคใต้ที่มีความน่าสนใจทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและชนชาติที่สวยงาม เป็นเมืองที่ผสมผสานวัฒนธรรมของคนต่างชาติ ทั้งไทย จีน และอิสลาม ตัวเมืองยะลามีการวางผังเมืองที่เป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นเมืองที่สวยงาม มีการจัดวางผังเมืองแบบใยแมงมุมที่สวยงามที่สุดของประเทศไทย และได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดความสะอาด 3 ปีซ้อนระหว่าง พ.ศ. 2528-2530 และได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลนครยะลา ในปี พ.ศ. 2538 ในปี พ.ศ. 2540 ได้รับการคัดเลือกจากองค์การอนามัยโลกให้เป็น 1 ใน 5 เมืองของประเทศไทย และเป็นเมืองที่ผสมผสาน และยังเป็นศูนย์กลางการศึกษาที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคใต้ จังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่อยู่ใต้สุดแดนสยาม มีพื้นที่ประมาณ 4,521 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดสงขลา ปัตตานี และประเทศมาเลเซีย เป็นจังหวัดเดียวในภาคใต้ที่ไม่มีพื้นที่ติดต่อกับทะเล ภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดยะลา มีลักษณะเป็นภูเขา เนินเขาและหุบเขา จากสภาพภูมิประเทศที่อุดมไปด้วยภูเขา ทำให้จังหวัดยะลา มีฝนตกเกือบตลอดทั้งปี ทำให้อากาศชุ่มชื้น อากาศอบอุ่นในตอน กลางวันและเย็นสบายในเวลากลางคืน

ยะลาแบ่งการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอเบตง
อำเภอบันนังสตา อำเภอยะหา อำเภอรามัน อำเภอธารโต อำเภอกาบังและ
อำเภอกรงปินัง

เขตพื้นที่รับผิดชอบ

พื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด สตูล ยะลา ปัตตานี นราธิวาส

กระทรวง พม.ห่วงใย...ใส่ใจผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ไปและมีสัญชาติไทย

สิทธิและสวัสดิการผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการแพทย์และสาธารณสุข
2. ด้านการศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสาร
3. ด้านการประกอบอาชีพ ฝึกออาชีพที่เหมาะสม
4. ด้านการพัฒนาตนเอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม
การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่าย/ชุมชน
5. ด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในอาคาร
สถานที่ ยานพาหนะ บริการสาธารณะอื่น
6. ด้านการลดหย่อนค่าโดยสาร และการอำนวยความสะดวกใน
การเดินทางการรถไฟแห่งประเทศไทย
7. ด้านการยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

8. ด้านการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง
9. การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี และในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว
10. ด้านการช่วยเหลือด้านที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง
11. ด้านการช่วยเหลือเงินเบี้ยยังชีพ
12. การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
13. การจัดบริการสถานที่ท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ประกาศกำหนด
14. การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ์ ศาสนาศิลปะและวัฒนธรรม ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ประกาศกำหนด
15. ด้านการลดหย่อนภาษีเงินได้ และการลดหย่อนภาษีให้แก่ผู้บริจาคทรัพย์สิน เงินให้แก่กองทุนผู้สูงอายุ
16. ด้านกองทุนผู้สูงอายุ

รู้จักบ้านทักษิณ

ช่วยเรา

เพื่อให้เรา

ช่วยเหลือตัวเองได้

วิสัยทัศน์

เป็นศูนย์ต้นแบบแห่งการเรียนรู้ด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
ที่มีมาตรฐานอันดับ 1 ของภาคใต้

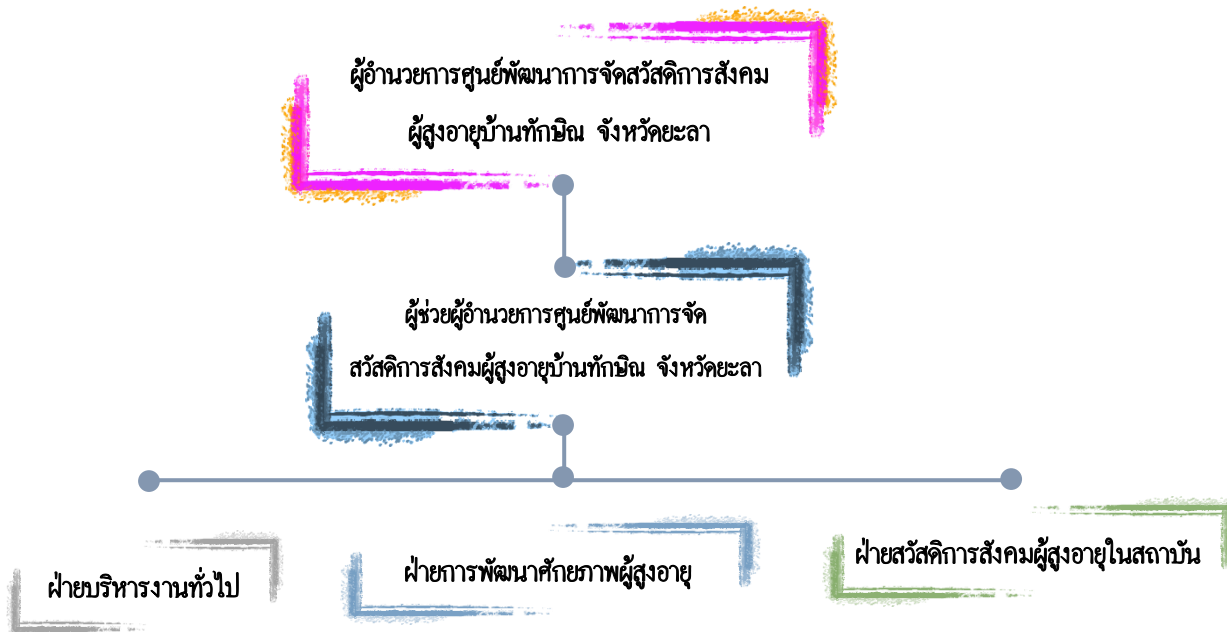
พันธกิจ

1. จัดตั้งศูนย์ต้นแบบแห่งการเรียนรู้ด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
2. บริการด้านการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม
ขนบธรรมเนียมประเพณีของภาคใต้
3. สร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
4. พัฒนางค์ความรู้ด้านการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

ภารกิจ

1. เป็นหน่วยงานต้นแบบที่ได้มาตรฐานในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ
ในจังหวัดชายแดนใต้
2. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการ
จัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุทั้งภาครัฐและเอกชน
3. ส่งเสริม พัฒนา ประสานท้องถิ่นและภาคี เครือข่ายชุมชน ในการ
จัดหาทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมแก่กลุ่มเป้าหมาย
4. ส่งเสริม สนับสนุน เผยแพร่ข่าวสารด้านวิชาการ การวิจัย และให้
ความรู้ด้านการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

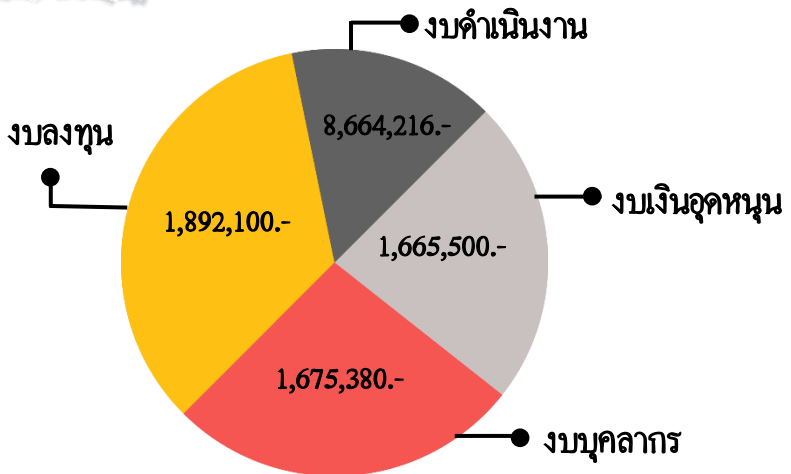
โครงสร้างองค์กร

บุคลากรศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักขิณ

งบประมาณ

ผู้รับบริการคือใคร

1. เป็นหญิงหรือชาย สัญชาติไทย อายุ 60 ปีขึ้นไป
2. ไม่เป็นโรคเรื้อรัง หรือโรคติดต่ออันตราย
3. ไม่พิการหรือทุพพลภาพ หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
4. เป็นผู้ที่ไม่มีผู้อุปการะเลี้ยงดู ญาติที่อยู่อาศัย ฐานะยากจน หรืออยู่กับครอบครัวไม่มีความสุข
5. เป็นผู้มีความแข็งแรง ช่วยเหลือตนเองได้

หลักฐานการสมัคร

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
2. สำเนาทะเบียนบ้าน
3. ใบรับรองแพทย์ พร้อมผลเอกซเรย์ปอด

สถานที่สมัคร

1. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทุกจังหวัดที่ผู้สูงอายุมีภูมิลำเนาอยู่
2. ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักซิณ จังหวัดยะลา
3. บ้านพักเด็กและครอบครัวทุกจังหวัด
4. สำนักบริการสวัสดิการสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สะพานขาว กรุงเทพฯ สำหรับคนกรุงเทพฯ

1.รูปแบบการให้บริการ

1.1 การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุแบบสถาบัน ประกอบด้วย บริการบ้านพักฉุกเฉิน จัดบริการเลี้ยงดูผู้สูงอายุชั่วคราวตาม ระยะเวลาที่กำหนด และบริการที่พักอาศัยรูปแบบสถานสงเคราะห์ ประกอบด้วย

การเลี้ยงดูผู้สูงอายุ ได้แก่ บริการด้านปัจจัย 4 ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต คือ จัดที่พักอาศัย อาหาร วันละ 3 มื้อ เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ให้มีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจในวันบั้นปลายชีวิต ให้เป็นอยู่ตามสมควร แก่สภาพตามเหมาะสมโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

1.2 บริการด้านสังคมสงเคราะห์ มีนักสังคมสงเคราะห์ ทำหน้าที่ ให้คำแนะนำ ปรีกษา แก้ไขปัญหาแก่ผู้รับบริการเมื่อประสบ ปัญหาโดยยึดหลักสังคมสงเคราะห์ **ช่วยเหลือเพื่อให้เขาช่วยเหลือตัวเองได้** โดยการใช้การจัดกิจกรรมเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมสุขภาพกาย จิตใจ สติปัญญา

1.3 บริการด้านจิตวิทยาจัดให้มีนักสังคมสงเคราะห์ให้ คำปรึกษาแนะนำหรือแก้ไขปัญหายุติกรรมด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ

ฟื้นฟู และปรับสภาพจิตใจให้กับผู้สูงอายุ โดยการนำกลุ่มบำบัดการเข้าร่วมกิจกรรม หรือแยกเฉพาะราย เพื่อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

1.4.บริการทางแพทย์ได้จัดให้มีให้บริการด้านการตรวจสุขภาพ เช่น การเอ็กซเรย์ปอด ตรวจเลือด การส่งเสริมสุขภาพ จากหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ จัดให้เจ้าหน้าที่จัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมสุขภาพผู้รับบริการ

1.5 ด้านการฟื้นฟูพัฒนาสุขภาพและอนามัย ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่พยาบาล อาสาสมัครจากโรงพยาบาลต่าง ๆ มาให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ให้แก่ผู้สูงอายุด้านกายภาพบำบัด เน้นหลักการป้องกัน และฟื้นฟูทั้งทางด้านระบบประสาท ระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ ตามคำแนะนำของแพทย์และการทำความสะอาดที่พิถีพิถัน การกำจัดขยะและแมลง

เรือนกายภาพ

1.6 งานอาชีพบำบัด ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ สอนงานประดิษฐ์
ต่างๆแก่ผู้สูงอายุ เช่น การทำดอกไม้จันทน์ ทำช่อประชาชน การทำกรรบูร
การทำดอกไม้จากถุงน่อง การปลูกผักปลอดสารพิษ และ เครื่องจักรสาน
ต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีกิจกรรมยามว่าง และใช้เวลาว่าง
ให้เป็นประโยชน์ให้เหมาะสมกับความสามารถ และเสริมสร้างรายได้ให้แก่
ผู้สูงอายุ

1.7 การนันทนาการ ได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนาขบธรรมเนียม และประเพณี เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้สูงอายุได้แสดงออก ได้รับความบันเทิงสนุกสนานคลายความวิตกกังวล เกิดความเพลิดเพลิน และคลายเครียดและประชาสัมพันธ์ให้แก่บุคคลภายนอก และหน่วยงานทุกภาคส่วนเข้ามาจัดกิจกรรมนันทนาการแก่ผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

1.8 บริการด้านศาสนาได้จัดอาคารเอนกประสงค์ให้ผู้สูงอายุ ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ประเพณีนิยมในวันสำคัญ สวดมนต์ ทำวัตรเช้า-เย็น นอกจากนี้ จัดให้มีการทำบุญในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันผู้สูงอายุ วันลอยกระทง วันเฉลิมพระชนมพรรษา และยังอนุญาตให้ผู้สูงอายุไปประกอบศาสนกิจภายนอก เช่น ไปบำเพ็ญกุศล ตามวัดต่าง ๆ ตามความสมัครใจ สำหรับผู้สูงอายุที่นับถือศาสนาอิสลาม ได้จัดให้มีกิจกรรมทางศาสนา คือ นำผู้สูงอายุไปละหมาดวันศุกร์ ณ มัสยิดกลางจังหวัดยะลา

1.9 ด้านการฌาปนกิจ เมื่อผู้สูงอายุที่มีญาติ หรือไร้ญาติ ที่ไม่สามารถจัดทำพิธีบำเพ็ญกุศลศพได้ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักษิณ จะดำเนินการตามประเพณีทางศาสนา โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

2. ศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

- 2.1 จัดทำข้อมูลของผู้สูงอายุในจังหวัดยะลา
- 2.2 ปัญหาความต้องการของผู้สูงอายุ
- 2.3 ทำเนียบภูมิปัญญาผู้สูงอายุ
- 2.4 ทำเนียบอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ การจัดสวัสดิการ

3. ศูนย์ฝึกอบรม

- 3.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านผู้สูงอายุทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่รับผิดชอบ
- 3.2 จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้สูงอายุและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องต่างๆ ให้แก่บุคคลภายนอก

4. ศูนย์การเรียนรู้

- 4.1 ศูนย์การเรียนรู้ด้านวิชาการการดูแลผู้สูงอายุ การปฐมพยาบาล การจัดโภชนาการของผู้สูงอายุ
- 4.2 ถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพและภูมิปัญญาผู้สูงอายุ และรูปแบบการจัดบริการแก่ผู้สูงอายุให้มีมาตรฐาน

5. ศูนย์การจัดสวัสดิการสังคมในชุมชน

5.1 การส่งเสริมชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ

5.2 ให้คำแนะนำปรึกษาแก่องค์กร ชุมชนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนการดำเนินงาน หรือกิจกรรม ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นรวมทั้งสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุตามความเหมาะสม

6. ศูนย์บริการให้คำแนะนำปรึกษาส่งต่อ

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักซิณ จังหวัดยะลา จะเป็นแหล่งการให้บริการแนะนำปรึกษาให้กับผู้สูงอายุที่อยู่ภายในภายนอกศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักซิณ การช่วยเหลือผู้สูงอายุโดยการประสานงานส่งต่อไปกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลศูนย์ยะลา หน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องการให้ความช่วยเหลือและส่งต่อ

บ้านทักษิณ...สู่ความเป็นเลิศ

ด้านการจัดสวัสดิการสังคม

1. เป็นหน่วยงานต้นแบบที่ได้มาตรฐานในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุและจัดบริการรูปแบบใหม่ ๆ
2. เป็นศูนย์พัฒนาบุคลากรปฏิบัติงานกับผู้สูงอายุทั้งภาครัฐและเอกชน
3. เป็นสถานที่ฝึกการปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

4. เป็นต้นแบบสร้างเครือข่ายในชุมชน และประสานงานการจัดหาทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการให้บริการผู้สูงอายุ
5. ดำเนินการพัฒนารูปแบบบริการประเมิณผล ติดตาม ให้คำแนะนำ ปรึกษาและเสนอแนะ การจัดบริการที่เหมาะสมให้กับเป้าหมาย ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
6. เป็นศูนย์กลางระดับภาคใต้ตอนล่างที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารด้านผู้สูงอายุและให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. ส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านวิชาการและการวิจัยในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่

ด้านการบูรณาการหน่วยงานและภาคีเครือข่าย

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักยิด มีบทบาทในการส่งเสริมชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่ร่วมกับสมาชิกในครอบครัวได้อย่างมีสุข โดยศูนย์ฯ บ้านทักยิด จะให้คำแนะนำปรึกษาแก่องค์กร ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนการดำเนินงานหรือกิจกรรม ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นรวมทั้งสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุตามความเหมาะสม

ด้านศูนย์ข้อมูล

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักซิณ ดำเนินการเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จัดทำข้อมูลของผู้สูงอายุในจังหวัดยะลา ปัญหาความต้องการของผู้สูงอายุ ทำเนียบภูมิปัญญาผู้สูงอายุ ทำเนียบอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ การจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในภาวะการณปัจจุบัน การจัดทำข้อมูลบุคลากรการดำเนินงานของศูนย์ฯ บ้านทักซิณ เป็นปัจจุบัน มีจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ www.bantaksin.go.th และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ E-mail : bantaksin_yala@hotmail.com เพื่อเป็นการเผยแพร่ข่าวสารให้บุคคลภายนอกทราบ

ปัจจัยความสำเร็จ

มุมมอง...ผู้บริหาร

นายไพบุลย์ ชัยเชื้อ ผู้อำนวยการศูนย์การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บ้านทักษิณ ได้เล่าให้คณะเจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 12 ว่า “ผมมองที่นี้เหมือนชุมชนที่ต้องดูแลกัน ในส่วนของทั้ง

ผู้สูงอายุทั้งหมด 70 คนและมีผู้สูงอายุ 3 คนที่ป่วยติดเตียง พื้นฐาน ผมสู้โรงพยาบาลได้ เป็นรูปธรรมที่เห็นได้ชัดเพราะที่นี้ไม่มีกลิ่นและไม่มีผลกคกับ” และได้เปิดเผยถึงการทำงาน ภารกิจของศูนย์ฯ ในการขับเคลื่อนงานยังใช้กลไกของภาคีเครือข่ายในชุมชน ที่มีความรู้ความสามารถร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมทุกด้าน มีการวางแผนที่สอดคล้องกับชุมชน และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานในพื้นที่และภาคีเครือข่าย โดยมีหลักในการบริหารงานดังนี้

ด้านการบริหารงาน

1. ใช้มาตรฐานในการทำงานเป็นหลัก มีระบบควบคุมคุณภาพการให้บริการของบุคลากรที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการอย่างเป็นสายลักษณะอักษร ตลอดจนประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน และสร้างความเข้าใจกับทีมงานในแต่ละภารกิจ ก่อนจะมอบหมายงานโดยการประชุมชี้แจง การทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปี

2. การพัฒนาบุคลากร เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ เพิ่มความรู้ใหม่ๆ เช่น เรื่องการอบรมเตรียมความพร้อมเพื่อดูแลผู้ป่วยและกลับมาถ่ายทอดให้เจ้าหน้าที่ในศูนย์ ในการดูแลผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การควบคุมงาน ติดตามดูแลให้ผลงานนั้นออกมาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ถ้ามีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้นจะดำเนินการแก้ไขได้ทันทีซึ่งสอดคล้องในการวางแผนการทำงาน เพื่อให้งานดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

4. การมอบหมายงาน โดยจัดหน่วยงานออกเป็นแผนก งานไหน ที่ทำหน้าที่คล้ายกันก็รวมกัน และแยกกันเมื่อลักษณะของงานแตกต่างกัน โดยจัดคนให้เหมาะสมกับงาน

มุมมอง...บุคลากรในการทำงาน

นางศิริรัตน์ สตรอว์ ฝ่ายกลุ่มงาน
พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
ตัวแทนจากฝ่ายสวัสดิการสังคม ได้เล่า
ให้เจ้าหน้าที่จากสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุน
วิชาการ 12 ถึงความสำเร็จในการทำงานดังนี้

1. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีเทคนิคในการบริหารจัดการ
กระจายงานให้กลุ่มเครือข่ายได้ทำ สร้างความเข้าใจในภาระงานก่อน
มอบหมายงาน
2. ส่งเสริมให้บุคลากรที่มีอยู่ให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น เปิดโอกาสให้
ได้คิด และลงมือทำด้วยตนเอง
3. การวางแผนการทำงานล่วงหน้าข้ามปีเพื่อเขียนแผนขอ
งบประมาณ
4. ให้เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคอยประสานงานด้าน
ความปลอดภัยในการลงพื้นที่
5. การกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานเพื่อให้
การบริหารงานดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน
6. กำหนดวิธีการปฏิบัติงานโดยการวางแผน เพื่อให้แผนงานนั้น
สอดคล้องกันทั้งระยะสั้น และระยะยาว

7. การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกปี จะมุ่งเน้นการการจับเคลื่อนงานจะต้องมีมาตรฐานในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ของบุคลากรในศูนย์ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องเป็นธรรม มีความซื่อสัตย์ เสียสละอดทน ให้บริการด้วยไมตรีจิต

8. การดูแลผู้รับบริการ จะมีพี่เลี้ยงคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่ต้นจนจนกระทั่งกลับ จะเน้นเรื่องความสะอาดเรือนนอนและบริเวณใกล้เคียง

9. การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกปี จะมุ่งเน้นการพัฒนาหลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ทักษะประสบการณ์ การสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน **“องค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ช่วยกันถ่ายทอดจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง”**

มุมมอง...ผู้รับบริการ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 12 ได้มีโอกาสได้สัมภาษณ์คุณตาท่านหนึ่ง ประโยคแรกที่ท่านพูดถึงศูนย์ฯ ท่านบอกว่า **“บ้านทักษิณ เป็นเหมือนบ้านของตนเองที่มีความอบอุ่น”** คุณตาพื้นเพเดิมเป็นคนจังหวัดสุราษฎร์ธานีแต่มาใช้ชีวิตอยู่ที่จังหวัดปัตตานีตั้งแต่ท่านอายุ 21 ปี ตอนนี้ท่านอายุ 74 ปีแล้ว ท่านเคยมีภรรยาและได้เลิกกันไป มีบุตรด้วยกัน 2 คน ทำงานอยู่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และติดต่อกับบุตรทั้งสองตลอดมา การที่เข้ามาอยู่ที่ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือ บ้านทักษิณ โดยความสมัครใจในการเข้ามาอยู่ เนื่องจากมีโรคความดันโลหิตสูง และไม่สามารถทำงานได้จึงติดต่อทางสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี เพื่อเข้ามาอยู่ที่ศูนย์ ฯ กิจวัตร

ประจำวันของคุณตา ตื่นนอน 05.30 น.และเดินออกกำลังกายบริเวณรอบ ๆ ศูนย์ เนื่องจากมีบรรยากาศที่ร่มรื่น ซึ่งในแต่ละวันจะมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในวันธรรมสวนะ กิจกรรมทำดีเพื่อพ่อหลวง (กิจกรรมพัฒนาศูนย์บ้านทักษิณ) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุให้มีความสุขมีคุณค่าและมีโครงการ Happy Home ซึ่งประกอบด้วย กีฬาเพื่อสุขภาพ กายภาพบำบัด กิจกรรมร้อง เล่น เต้นรำ กิจกรรมสวนมนต์ กิจกรรมผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุ และกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนและจิตอาสา ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่คุณตาจะเข้าร่วมด้วยทุกครั้ง คุณตาเป็นจิตอาสาช่วยเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดเรือน รดน้ำต้นไม้ ดูแลผู้สูงอายุท่านอื่น ๆ คุณตาบอกว่าเจ้าหน้าที่และพยาบาลดูแลท่านดีมาก ๆ เวลาท่านไปโรงพยาบาลก็จะมีเจ้าหน้าที่ไปด้วยและคอยดูแลเอาใจใส่ หลังจากมาใช้ชีวิตอยู่ที่ศูนย์โรคความดันโลหิตสูงที่เป็นอยู่ก็หาย ตอนนี้สุขภาพของคุณตาดีมาก ในตอนเช้าๆพี่เลี้ยงจะมาคอยถามในเรื่องสุขภาพ มีปัญหาอะไรบ้าง

คุณตาได้เล่าด้วยแววตาที่มีความสุขว่า“บ้านทักษิณ เป็นเหมือน **“บ้านของตนเองที่มีความอบอุ่น”** บ้านทักษิณ มีสิ่งที่ดี ๆ สำหรับผู้สูงอายุ **พี่เลี้ยงนับถือเราเหมือนพ่อแม่** เจ้าหน้าที่ทุกคนดูแลตาเป็นอย่างดี อาคารเรือนนอนก็สะอาดและสบาย หากเจ็บป่วยเขาก็จะคอยสอบถาม และพาไปหาหมอที่โรงพยาบาล มีอาหารเลี้ยงวันละ 3 มื้อ และมีกิจกรรมให้ทำหลายอย่าง เช่น กีฬาปตอง ปลูกผัก เลี้ยงปลา ร้องคาราโอเกะ บริเวณอาคารเรือนนอน ห้องน้ำมีราวให้ยึดจับทุกที่ ทางลาดชันก็มีน้อย มีห้องกายภาพ มีสนามปตอง และอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ทางศูนย์

พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักนิณ จังหวัดยะลา ก็จัดเตรียมไว้ให้ทุกอย่าง “**ตาอยู่ที่นี้มีความสุขดี สมายกว่าอยู่บ้านเสียอีก**”

การบริหาร....ด้านพัฒนาผู้รับบริการ

1. ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักนิณ จังหวัดยะลา เป็นหน่วยงานที่มีมาตรการเฉพาะในเชิงการคุ้มครองสิทธิและการคุ้มครองภัยทางสังคมอย่างจริงจัง ให้แก่ผู้สูงอายุใน 4 จังหวัดชายแดนใต้

2. คู่มืองานด้านผู้สูงอายุแบบครบทุกมิติมีการบูรณาการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมแก่กลุ่มเป้าหมาย เช่น กิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุในชุมชน จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

3. เปิดโครงการส่งเสริมสุขภาพสุขภาพผู้สูงอายุให้อยู่บ้านทักนิณอย่างมีความสุขและมีคุณค่า (Happy home) ซึ่งเป็นที่พึงสุดท้ายของผู้สูงอายุที่ไร้คนดูแล ที่มีฐานะยากจนลำบาก ให้บริการฟรีทุกอย่างและมีกิจกรรมให้เข้าร่วมทุกวัน

4. การประชาสัมพันธ์การจัดสวัสดิการสังคมขององค์กร ขอบเขตการให้บริการ รูปแบบและลักษณะการให้บริการ บุคลากรผู้ให้บริการ สิทธิและหน้าที่ผู้ให้บริการและกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อผู้ให้บริการและบุคคลทั่วไปรับทราบ อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงาน

มูลนิธิสงเคราะห์คนชรา จังหวัดยะลา ตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐให้สามารถดูแลผู้สูงอายุที่เข้ามาพักอาศัยได้มีความเป็นอยู่อย่างสุขสบายยิ่งขึ้น มูลนิธิสามารถหาเงินจากการบริจาคของผู้มีจิตศรัทธา ซึ่งมีปีละหลายแสนบาท และมีคณะกรรมการดูแลระบบการรับบริจาคและใช้จ่ายเงินอย่างรัดกุม สามารถจ้างพนักงานพี่เลี้ยงคอยดูแลผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยได้อย่างเพียงพอ และสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีสุขภาพกายสุขภาพใจที่ดี เช่น การจัดงานปีใหม่งานวันลอยกระทง เป็นต้น

มูลนิธิฯ จำเป็นต้องหาทุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามตั้งมูลนิธิสงเคราะห์คนชราขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐให้สามารถดูแลผู้สูงอายุที่เข้ามาพักอาศัยได้มีความเป็นอยู่อย่างสุขสบายยิ่งขึ้น มูลนิธิสามารถหาเงินจากการบริจาคของผู้มีจิตศรัทธา ซึ่งมีปีละหลายแสนบาท และมีคณะกรรมการดูแลระบบการรับบริจาคและใช้จ่ายเงินอย่างรัดกุม สามารถจ้างพนักงานพี่เลี้ยงคอยดูแลผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยได้อย่างเพียงพอ และสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีสุขภาพกายสุขภาพใจที่ดี เช่น การจัดงานปีใหม่ งานวันลอยกระทง เป็นต้น

รายได้ของมูลนิธิฯ มาจากการบริจาคของผู้มีจิตศรัทธาเนื่องในวันเกิดบ้าง/ทำบุญอุทิศ ส่วนทางมูลนิธิฯ ได้นำเงินของมูลนิธิฯ ไปซื้อพันธบัตรรัฐบาล เพื่อเพิ่มพูนทุนให้มากขึ้นอีกส่วนหนึ่ง วัตถุประสงค์ในการให้การ

สงเคราะห์คนชราภายในสถานสงเคราะห์ และคนชราภายนอกที่ประสบความเดือดร้อนทุกข์ยากต่าง ๆ โดยขอความร่วมมือจากผู้มีจิตอันเป็นกุศล และมีใจศรัทธาบริจาคเงินหรือวัสดุสิ่งของเครื่องใช้ เพื่อการยังชีพแก่ผู้ยากไร้ สำหรับการบริจาคเป็นเงินนั้น มูลนิธิฯ จะนำฝากธนาคารพาณิชย์ และใช้เพียงดอกเบี้ยอันเกิดจากทรัพย์สินมาเป็นค่าใช้จ่าย ผู้มีจิตศรัทธาที่ประสงค์จะทำบุญทำกุศลในโอกาสต่าง ๆ สามารถมาร่วมบริจาคทำบุญกุศลที่มูลนิธิสงเคราะห์คนชรา จังหวัดยะลา (ภายในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านทักษิณ จังหวัดยะลา) หรือจะโอนเงินผ่านบัญชีมูลนิธิสงเคราะห์คนชราจังหวัดยะลา

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 12
354 หมู่ที่ 2 ตำบลพะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

โทรศัพท์ 074-330222 โทรสาร 074-330228

<https://tpso12.m-society.go.th>

tpso12@m-society.go.th

ศูนย์วิจัยรัฐ การพัฒนาสังคม และสวัสดิการสังคม